

Vuokon Luonnonsuojelusäätiön toimintakertomus vuodelta 2017

Tiivistelmä

Vuosi 2017 oli säätiön yhdestoista toimintavuosi. Toiminnan keskeinen elementti oli toiminta-ajatuksen mukainen apurahojen jako luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi. Kiinnostus säätiön apurahiin kasvoi edelleen – hakemuksia saatiin ennätysmäärä 87 kpl. Apurahoja jaettiin 36 hakijalle yhteensä 23 600 euroa. Säätiöllä on poliisihallituksen myöntämä rahankeräyslupa, ja vuonna 2017 saatiinkin useita lahjoituksia.

Näkyvänä projektina toteutettiin Suomen Kansallisperhonen -yleisöäänestys yhteistyössä useiden luontoalan toimijoiden kanssa. Kansallisperhoseksi valittiin paatsamasinisiipi.

Osana Luontolahjani Suomelle -kampanjaa säätiö hankki omistukseensa entisen soranottoalueen Hausjärven Ryttylästä ja suojeli sen Kakslammin luonnonsuojelualueena. Tässä ainutlaatuisessa hankkeessa saatiin erittäin uhanalaisia paahdealueen hyönteislajeja suojelun piiriin ja samanaikaisesti mahdollistettiin kuntalaisten liikunta- ja virkistystoiminnan jatkuminen alueella.

Vuonna 2018 säätiö tulee jatkamaan toimintaansa tarkoituksensa mukaisesti, eli pääpaino tulee olemaan apurahojen jaossa. Myös Kakslammin luonnonsuojelualueen hoitotoimia, kehittämistä ja rahoittamista suunnitellaan ja osittain toteutetaan vuonna 2018.

Hallinto

Säätiön hallituksessa ovat jatkaneet KTT, DI Pertti Nupponen puheenjohtajana, FM Antti Halkka varapuheenjohtajana, ja FT, ympäristöneuvos Petri Ahlroth. Luottamustoimisena asiamiehenä on jatkanut Vesa Lepistö. Asiamiehelle on maksettu tehdystä työstä 3 000 euron vuosipalkkio. Hallituksen jäsenille ei makseta palkkiota. Säätiön lähipiiriin kuuluville ei ole annettu apurahoja, avustuksia eikä muita taloudellisia etuja. Heidän kanssaan ei ole tehty muita taloudellisia toimia. Lähipiiriin kuuluville ei ole annettu rahalainoja, vastuuta tai vastuusitoumuksia.

Hallitus on vuoden aikana pitänyt viisi kokousta.

Säätiön osapäivätoimisena tiedottajana jatkoi opiskelija Antti Miettinen. Hänen työnsä painottui Kansallisperhos-projektiin ja Kakslammin suojelualueen hankintaan liittyvään tiedottamiseen, mutta siihen sisältyi myös nettisivuston ja some-viestinnän kehittämistä.

Säätiön uudeksi tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö AuditPlan Oy päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Yrjö Haukatsalo. Säätiön kirjanpidosta on vastannut Kirjanpitotoimisto Harald Oy.

Talous ja varallisuus

Nordea Pankki Suomi Oyj on hoitanut säätiön varoja maltillisen strategian mukaisesti - osakkeiden osuus pääomasta on ollut noin 30 %. Ottaen huomioon talouden epävarmuustekijät valittua strategiaa voi pitää onnistuneena. Sijoitusten arvot olivat tilinpäätöksen mukaan 31.12.2017 seuraavat

- Kirjanpitoarvot: yhteensä 368 686,22 euroa, jakaantuen seuraavasti:
Osakkeet 13 360,00 €, rahasto-osuudet 355 326,22 €.

- Markkina-arvot: yhteensä 411 732,18 euroa, jakaantuen seuraavasti:
Osakkeet 17 910,57 €, rahasto-osuudet 393 821,61 €.

Säätiön henkilöstö- ja muut varsinaiset toiminnan kulut kasvoivat johtuen Suomen Kansallisperhonen -hankkeesta ja Kakslammin suojelualueen hankinnasta ja suojelusta. Säätiön varallisuus heikkeni hiukan tämän johdosta.

Lahjoitukset

Säätiö on saanut vuoden aikana lahjoituksia merkkipäiväkeräyksestä, mutta myös lisääntyneen näkyvyytensä ansiosta. Säätiöllä on ollut erillinen lahjoitustili, johon on Poliisihallituksen rahankeräyslupa.

Apurahat

Säätiö sai 87 apurahahakemusta, joiden yhteenlaskettu hakusumma oli 180 451 euroa. Apurahoja myönnettiin näistä 36 hakijalle yhteensä 23 600 euroa. 800 euroa tästä jaettiin Suomen Sudenkorentoseuran vuonna 2017 säätiölle tekemästä lahjoituksesta. 18 apurahaa liittyi vaarantuneisiin tai uhanalaisiin lajeihin. Kaksi apurahaa liittyi nuorten luonnonharrastajien projekteihin ja neljä apurahaa suoluonnon suojeluun. 11 apurahaa liittyi perhosten ja seitsemän lintujen kartoittamiseen tai suojeluun. Apurahoja myönnettiin seuraavasti:

- Suomen Perhostutkijain Seuralle tunturiperhosseurantaan **1500** euroa
- Leo ja Anssi Vähätalolle uhanalaisten perhosten kartoitukseen Kuusamon alueella **500** euroa
- Arkipelagia-seuralle lounaisen saariston apolloperhosten kartoitukseen ja suojeluun **700** euroa
- Markku Saarikoskelle ja Juha Lemströmille Kuusamon alueen yöperhosten kartoitukseen **500** euroa
- Markku Saarikoskelle Kauhajoen suo- ja uhanalaislajiston kartoitukseen **800** euroa
- Jaakko Kullbergille Kemiönsaaren Öron perhoslajiston seurantaan ja elinympäristöjen hoitoon **400** euroa
- Jyrki Suomelle ja Lassi Jaloselle Kotkan Kyminlinnan perhosselvitykseen **800** euroa
- Timo Leponiemelle Hyvinkään Ritassaarensuon perhoslajiston kartoitukseen **200** euroa
- Suomen Ympäristökeskukselle valtakunnallisen yöperhosseurannan pyydysmallin vaihtamiseen **1000** euroa
- Ida-Maria Huikkoselle rakennettujen kosteikkojen sudenkorentotutkimukseen **800** euroa (Sudenkorentoseuran lahjoitusapuraha)
- Jenni Toikkaselle sinisiipisirkan levinneisyyden kartoitukseen **400** euroa
- Petri Parkolle Kouvolan ratapihojen lude- ja kaskaskartoituksiin **700** euroa
- Ilkka Puumalalle täpläkukkajäärän uhanalaislajiston selvitykseen Puumalassa **500** euroa
- Reima Leinoselle keinopesien käytön selvitykseen koloissa pesivien pistiäisten tutkimukseen **800** euroa
- Tapio Pölläselle muuttohaukan pesäkartoitukseen Kainuussa **500** euroa

- Pietarsaaren Luonto ry:lle selkälökkiseurantaan Uudenkaarlepyyn-Pietarsaaren saaristossa **700** euroa
- Kari Palolle petolintuseurantaan **200** euroa
- Toni Laakoselle kolopesijäyhteisöjen tilanteen arviointiin ja luonnonkolojen vs. pönttöjen vertailuun **700** euroa
- Tero Tschokkiselle / Virtavesien hoitoyhdistykselle Vantaan-, Karjaan- ja Uskelanjokien vaelluskalakantojen elvytykseen **1400** euroa
- Henry Väreelle Enontekiön Somasjärven sammalten ja putkilokasvien tutkimukseen **600** euroa
- Sonja Saineelle orvakoiden esiintymisen selvitykseen Keski-Suomessa **600** euroa
- Mari Jäntille kotelopullollisten sienien määrittelytyöhön **600** euroa
- Taina Romppaselle hytymaljakkaan esiintymisen kartoitus Sanginjoella **200** euroa
- Lauralotta Muuriselle suojelemattomien valtioni maiden kartoitukseen Kainuussa ja Koillismaalla **1000** euroa
- Lentua-seuralle Kuhmon Kanninsuon ja Pienen Kanninlammen luontoarvojen selvitykseen **500** euroa
- Timo Nuoraselle Helsingin ulkopaikkakunnilla omistamien huonosti tunnettujen metsien esiselvitykseen **800** euroa
- Suomen Luonnonsuojeluliitolle Seitsemisen-Helvetinjärvi alueen lajistokartoitukseen **500** euroa
- Suomen Luonnonsuojeluliitolle Mini-Bioblitz Hoikanpuron lajistokartoitukseen **500** euroa
- Suomen Luonnonsuojeluliitolle Salpausselkien lähde- ja suohabitaattien kartoitukseen Etelä-Karjalassa **600** euroa
- Suomen Lepakkotieteelliselle yhdistykselle lepakoiden talvehtimispaikkojen kunnostukseen **500** euroa
- Joensuun seudun luonnonystäville Viinijärven aseman arvokkaan niityn hoitoon **300** euroa
- Alajärven 4-H yhdistykselle perinneniityn hoitoon ja nuorten luontokiinnostuksen tukemiseen **600** euroa
- Matti ja Ari Aallolle Soiden ennallistaminen käsityönä -oppaan julkaisuun **800** euroa
- Tuomo Komulaiselle Konkarin rubiinit - perhosharrastajien parhaat jutut ja vinkit kirjan julkaisuun **1000** euroa
- Luonto-Liiton susiryhmälle susiaiheisen elokuvadokumentin tekemiseen **700** euroa
- Kaija Kiurulle, Riikka Karppiselle ja Timo Helteelle Viikinkiaapa 2017 -tapahtuman järjestämiseen **700** euroa

Kaikki apurahat on maksettu vuoden 2017 aikana hakijoille, joskin kahden projektin osalta hankkeiden toteutus on siirtynyt vuoden 2018 puolelle. Säätiö seuraa projektien etenemistä mm. projektiraporttien avulla.

Luontopiha

Keväällä 2013 käynnistynyttä Luontopiha-hanketta, jonka tarkoituksena on innostaa omakotitalojen tai mökkien asukkaita hoitamaan pihojaan luonnonmukaisemmin, jatkettiin vuonna 2017 osallistumalla 6-8.4. pidetyille kevätmessuille Helsingissä.

Suomen Kansallisperhonen

Säätiö käynnisti vuonna 2016 projektin, jonka tavoitteena oli kansallisperhosen valinta satavuotiaalle Suomelle yleisöäänestyksellä. Vuokon Luonnonsuojelusäätiön lisäksi äänestyksen toteutukseen osallistuivat Suomen Luonnonsuojeluliitto ry, Suomen Luonto-lehti, Suomen Perhostutkijain Seura ry ja Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti. Projektin suojelijaksi lupautui rouva Jenni Haukio. Projektia vetänyt työryhmä, johon säätiön hallitus kokonaisuudessaan kuului, kokoontui lukuisia kertoja hiomaan projektin toteuttamista ja tiedotusta.

Yleisöäänestys 15.3.-4.6.2017 oli odotettua suositumpi, ja ääniä annettiin 36 500. Voittajaksi, Suomen Kansallisperhoseksi, valittiin paatsamasinisiipi (*Celastrina argiolus*) niukasti ennen toiseksi tullutta neitoperhosta. Tuloksen julkistamistilaisuus 14.6. eduskunnan lisärakennuksen auditoriossa oli ministeri Pertti Salolaisen isännöimä ja sai runsaasti medianäkyvyyttä. Suomen Kansallisperhonen –projektin ansiosta perhoset ja luonto saivat positiivista huomiota suomalaisten keskuudessa.

Kakslammin luonnonsuojelualueen hankinta

Vuokon Luonnonsuojelusäätiö sopi kesällä 2017 Rudus Oy:n kanssa Hausjärven Ryttylässä sijaitsevan entisen 32 hehtaarin soranottoalueen hankkimisesta säätiön omistukseen, tarkoituksena sen rauhoittaminen luonnonsuojelualueena siellä esiintyvien harvinaisten paahdealueen kasvien ja hyönteisten vuoksi. Kauppa tehtiin nimellisellä yhden euron hinnalla. ELY-keskus hyväksyi alueen rauhoituksen Kakslammin luonnonsuojelualueena. Alueella on myös 18-väyläinen frisbeegolf-väylä ja ulkoilureittejä. Ulkoilu on hyödyllistä alueen paahdelajiston säilymiselle, koska liikunta alueella pitää hiekkaista maata avoimena ja estää sen umpeen kasvamisen. Alueen suojelu siis mahdollistaa niin kuntalaisten hyvinvointia edistävän virkistyskäytön kuin harvinaisen hyönteislajiston säilymisen.

Kakslammin suojelu oli osa ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön Luontolahjani Suomelle -kampanjaa, jossa valtio sitoutuu suojelemaan vastaavan määrän maata jossain muualla.

Myös tämä hanke sai runsaasti myönteistä huomiota. Säätiö tulee jatkossa hoitamaan aluetta paahdeympäristön säilyttämiseksi muun muassa lupiineja hävittämällä ja mäntytaimikkoa karsimalla. Tähän tarkoitukseen on haettu EU:n Leader-rahoitusta.

Tiedotus ja nettisivusto

Sekä kotisivuja että Facebook-sivuja on kehitetty ja päivitetty tiedottaja Antti Miittisen työpanoksella. Säätiön apurahoilla toteutettuja hankkeita on esitelty aikaisempaa enemmän. Suomen Kansallisperhonen sekä Kakslammin suojelualue -projektit ovat näkyneet vahvasti viestinnässä.

Vuokon Luonnonsuojelusäätiöllä on vankka asema ja imago erilaisten luonnonsuojelu- ja ympäristötutkimushankkeiden tukijana. Olemme vuosien 2007-2017 aikana tukeneet yhteensä 245 000 euron apurahoilla 180 hanketta. Uskomme säätiön tunnettuuden kasvaneen kuluneen vuoden aikana myös toteuttamiemme merkittävien projektien ansiosta.

Helsinki 26.3.2018

Hallitus